

บทที่ 4

บริบทของสถานศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียน เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการวิจัยผู้วิจัยต้องเตรียมสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการวิจัย ต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เกี่ยวข้องในการทำวิจัย ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกคนควรทราบบริบทของสถานศึกษา ที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยทั้ง 3 แห่ง คือ โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีกวางค์ และโรงเรียนวัดลาดระโงง เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้น จุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรได้รับพัฒนาของสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน การวิจัยครั้งนี้นำเสนอบริบทของสถานศึกษา 6 ประเด็น คือ

1. ข้อมูลทั่วไป สถานที่ตั้ง วิสัยทัศน์ จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน เป็นต้น
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร อาคารเรียน อาคารประกอบ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน
4. จุดเด่นของโรงเรียน
5. จุดที่ควรได้รับการพัฒนา
6. ผลการประเมินคุณภาพ
ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โรงเรียนวัดท่าใหม่

โรงเรียนวัดท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลปากกราน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13000 หมายเลขโทรศัพท์ 0-3532-2617 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนวัดท่าใหม่ คือ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นผู้ก้าวหน้าเทคโนโลยี เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เรียนรู้อย่างมีความสุข มีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชุมชนช่วยกันส่งเสริมร่วมพัฒนากำป๋ปัญหา นำพาสถานศึกษาเป็นฐานความรู้ที่ยั่งยืน โรงเรียนวัดท่าใหม่จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 6 ห้อง แบ่งเป็นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ชั้นละ 1 ห้อง และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้อง มีผู้เรียนรวม 80 คน บุคลากรประกอบด้วย ผู้บริหารหญิง 1 คน ครูชาย 3 คน ครูหญิง 2 คนและมีนักการภารโรงชาย 1 คน ซึ่งจ้างโดยใช้เงินบริจาคของผู้บริหารและครู ครุมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ยกเว้นนักการภารโรง อาวุธาการเฉลี่ยประมาณ 29.20 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดท่าใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 3 งาน มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้แบบ ป.1 ข ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง มีห้องเรียน 8 ห้อง ใช้เป็นห้องระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับชั้นประถมศึกษา 6 ห้อง มีห้องพิเศษที่ใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง มีคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการเรียนจำนวน 10 เครื่อง ห้องวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง ห้องสมุดขนาดเล็ก 1 ห้อง สนามกีฬาทั่วไป 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม สนามกีฬาอเนกประสงค์ 1 ลาน อาคารอเนกประสงค์ 1 อาคาร ห้องส้วม แบบ 401 1 หลัง รวม 5 ที่นั่ง ที่ปีสภาวะชายแบบรวม 1 ที่

ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

โรงเรียนวัดท่าใหม่ ตั้งอยู่ในชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชากรประมาณ 2,500 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 25 ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก มีอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง รายได้ของประชากรค่อนข้างต่ำ ประมาณ 24,000 บาทต่อปี ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนอยู่ในระดับดี ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาอยู่เสมอ โดยการนำของคณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนวัดท่าใหม่ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ในบริเวณเดียวกันมีส่วนร่วมในการสนับสนุนครุภัณฑ์และงบประมาณ ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

จุดเด่นของโรงเรียนวัดท่าใหม่

จากการสำรวจข้อมูลในรายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากร ในสถานศึกษาพบข้อมูลที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนปลอดจากยาเสพติด มีสุขภาพแข็งแรง มีน้ำหนักรวมและส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐานประมาณร้อยละ 94.49 ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ปานกลางขึ้นไปร้อยละ 92.06
2. ผู้เรียนส่วนใหญ่มีกิจกรรมทางด้านกีฬาและเป็นผู้ชมที่ดี สำหรับทักษะด้านศิลปะ มีผู้เรียนที่สามารถแสดงออกได้ดีถึงร้อยละ 20
3. ผู้เรียนร้อยละประมาณ 75.50 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรมจริยธรรมและมีคุณลักษณะเด่นในด้านความซื่อสัตย์
4. โรงเรียนวัดท่าใหม่มีผู้สอนที่มีคุณภาพและมีความสามารถตรงกับวิชาที่จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนร้อยละ 80
5. ผู้บริหารจัดการโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เช่น ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา

6. ผู้บริหารมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและสามารถประสานงานกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดท่าใหม่

จากการสำรวจข้อมูลในรายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากร ในสถานศึกษา พบข้อมูลที่เป็นจุดที่ควรพัฒนาดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ
2. ควรส่งเสริมผู้เรียนที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ต้องการของสถานศึกษาที่อยู่ในระดับน้อย และพัฒนาผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น สาธิตการเขียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น
3. ควรส่งเสริมผู้เรียนในด้านการอ่าน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้เพิ่มขึ้น เช่น การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดของสถานศึกษา
4. ควรซ่อมแซมปรับปรุงสภาพอาคารเรียน ห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้เกิดความสวยงาม ร่มรื่น
5. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อนและให้คำแนะนำ ให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนในการพัฒนาตนเองตามสภาพความพร้อมของผู้เรียน
6. ผู้สอนควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้อให้ตอบสนองต่อความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างค่อนเนื่อง

ผลการประเมินคุณภาพ

โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ภายใต้ข้อจำกัดเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ นโยบายการบริหาร ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น ๆ ผลการประเมินคุณภาพ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6
โรงเรียนวัดท่าใหม่ ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้	ระดับชั้น	จำนวน ผู้เรียน (คน)	คะแนน เฉลี่ยร้อยละ	ร้อยละที่ปรับปรุง/พอใช้/ดี		
				ปรับปรุง	พอใช้	ดี
ภาษาไทย	ป.3	16	53.36	6.25	75.00	18.75
คณิตศาสตร์	ป.3	16	52.92	0.00	68.75	31.25
วิทยาศาสตร์	ป.3	16	56.04	0.00	68.75	31.25
ภาษาไทย	ป.6	9	41.67	44.44	55.56	0.00
คณิตศาสตร์	ป.6	9	57.78	22.22	11.11	66.67
วิทยาศาสตร์	ป.6	9	40.00	0.00	88.89	11.11
ภาษาอังกฤษ	ป.6	9	33.06	44.44	55.56	0.00

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2549 : ออนไลน์

จากตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำและร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้

โรงเรียนวัดศรีวงค์

โรงเรียนวัดศรีวงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตั้งอยู่ที่ หมู่ 1 ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13220 หมายเลขโทรศัพท์ของผู้บริหาร 0-1374-0230 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “ผู้เรียนโรงเรียนวัดศรีวงค์ มีคุณธรรม นำอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น เน้นเทคโนโลยี มีภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาครูเป็นครูมืออาชีพ นำชุมชน มีส่วนร่วมและมีสุขภาพแข็งแรง” โรงเรียนวัดศรีวงค์จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 2 ห้องและระดับประถมศึกษา 6 ห้อง มีผู้เรียนรวม 88 คน บุคลากร ประกอบด้วย

ผู้บริหารหญิง 1 คน ครูชาย 4 คน ครูหญิง 2 คน และนักการภารโรงชาย 1 คน ผู้บริหาร และครูมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี นักการภารโรงมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุราชการเฉลี่ยของบุคลากรในสถานศึกษาประมาณ 18.75 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดศรีกวังค์ มีเนื้อที่ 5 ไร่เศษ มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นแบบกรมสามัญ 017 (ดัดแปลง) 1 หลัง และแบบ สปช. 104/26 1 หลัง เป็นอาคารไม้ มีห้องเรียนรวม 8 ห้อง ใช้เป็นห้องระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 6 ห้อง มีห้องพิเศษใช้เป็นห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ มีคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนจำนวน 8 เครื่อง และห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องพยาบาลขนาดเล็ก 1 ห้อง ห้องพัสดุและห้องผู้บริหาร 1 ห้อง ห้องส้วมแบบ สปช. 603/29 จำนวน 4 ที่นั่ง 1 หลัง สนามกีฬา 1 สนาม และเครื่องถ่ายเอกสาร 1 เครื่อง

ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

โรงเรียนวัดศรีกวังค์ ตั้งอยู่ในชุมชนชนบท มีประชากรในเขตพื้นที่บริการประมาณ 600 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและประกอบอาชีพ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ค้าขายและรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อหัวประมาณ 72,000 บาทต่อปี ลักษณะของชุมชนอยู่ในเขตเทศบาล พื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม ฤดูน้ำหลากน้ำจะท่วมขังทุกปี ในชุมชนมีวัดศรีกวังค์ องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ และสถานีนามัยเป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องดิน ชุมชนรอบนอกของสถานศึกษามีบ้านเรือนจำนวนมาก ประชากรส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเรื่องการทรงเจ้าเข้าผี มีประชากรบางส่วนไม่รับฟังความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่เท่าที่ควร

จุดเด่นของโรงเรียนวัดศรีกวังค์

จากการสำรวจข้อมูลในรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกต และการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา พบจุดเด่นของสถานศึกษาดังนี้

1. โครงสร้างของระบบบริหารจัดการในสถานศึกษา มีความชัดเจนครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก
3. บุคลากรในสถานศึกษามีความสามัคคีต่อกัน สามารถประสานงานและร่วมมือกับชุมชนได้เป็นอย่างดี
4. มีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสถานศึกษาในภาพรวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์และด้านกำกับตรวจสอบติดตามผล

5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างจริงจังและมีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก
6. โรงเรียนวัดศรีภักดิ์เป็นสถานศึกษาที่รักษาระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เช่น ประเพณีกวนข้าวทิพย์ การเทศน์มหาชาติ การแข่งขันเรือพาย เป็นต้น จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดศรีภักดิ์

จากการสำรวจข้อมูล ในรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากร ในสถานศึกษา พบจุดที่ควรได้รับการพัฒนา ดังนี้

1. ควรส่งเสริมการบูรณาการการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และต่อเนื่อง
2. ควรส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษา เกิดการตื่นตัวในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. ด้านการกำกับติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน ควรมีการปรับปรุงและนิเทศติดตามให้เป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษา อย่างจริงจัง
4. ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ที่มีผลการเรียนรู้ต่ำ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. ควรปรับปรุงสภาพอาคารเรียนที่เป็นอาคารไม้ให้มั่นคงแข็งแรง ทาสีห้องเรียนให้สวยงาม และจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น
6. ควรพัฒนาผู้เรียนให้รอบรู้ด้านวิชาการ และมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพควบคู่กันไป
7. ควรมีแผนงานในการพัฒนาบริเวณสถานศึกษาที่มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และฤดูน้ำหลากอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นแผนงานหลักของสถานศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพ

โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนภายใต้ข้อจำกัดเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ นโยบายการบริหาร ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น ๆ ผลการประเมินคุณภาพ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6
โรงเรียนวัดศรีภวังค์ ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้ (วิชา)	ระดับชั้น	จำนวน ผู้เรียน (คน)	คะแนน เฉลี่ยร้อยละ	ร้อยละที่ปรับปรุง/พอใช้/ดี		
				ปรับปรุง	พอใช้	ดี
ภาษาไทย	ป.3	8	52.50	0.00	100.00	0.00
คณิตศาสตร์	ป.3	8	39.17	12.50	87.50	0.00
วิทยาศาสตร์	ป.3	8	40.83	0.00	100.00	0.00
ภาษาไทย	ป.6	20	49.25	30.00	40.00	30.00
คณิตศาสตร์	ป.6	20	49.38	25.00	55.00	20.00
วิทยาศาสตร์	ป.6	20	44.25	15.00	80.00	5.00
ภาษาอังกฤษ	ป.6	20	45.63	10.00	80.00	10.00

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2549 : ออนไลน์

จากตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้

โรงเรียนวัดลาดระโหง

โรงเรียนวัดลาดระโหงเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลวัดขม อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13160 หมายเลขโทรศัพท์ของผู้บริหาร 0-1236-5785 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดลาดระโหง ภายในปีการศึกษา 2548 ผู้เรียนในโรงเรียนวัดลาดระโหง ต้องอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เน้นคอมพิวเตอร์ เลิกเลอภาษาอังกฤษ พิชิตความซื่อสัตย์ มีคุณสมบัติด้านประหยัด จักภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภูมิทัศน์พัฒนาด้านเทคโนโลยี มีชุมชนเป็นความร่วมมือ หลอมรวม

ทักษะชีวิต โรงเรียนวิถีพุทธ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โรงเรียนวัดลาดระโห่ง จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 6 ห้อง แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1 และชั้นอนุบาล 2 ชั้นละ 1 ห้อง และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้อง มีผู้เรียนรวม 80 คน เป็นผู้เรียนที่มีภาวะโกลนาการต่ำ 7 คน มีที่ที่มีความบกพร่องมาเรียนร่วม 3 คน ผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ 22 คน และผู้เรียนที่เหลือเป็นผู้เรียนที่ปกติ บุคลากรในโรงเรียนวัดลาดระโห่ง ประกอบด้วยผู้บริหารหญิง 1 คน ครูชาย 2 คน ครูหญิง 3 คน และนักการภารโรงชาย 1 คน ผู้บริหาร และครูมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี 2 คน บุคลากรในสถานศึกษามีอายุราชการเฉลี่ย 28.5 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดลาดระโห่ง มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ อาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้ได้ดูแลสูง มีห้องเรียน 10 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง มีคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนจำนวน 5 เครื่อง ห้องดนตรีนาฏศิลป์ 1 ห้อง ห้องพยาบาล 1 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องน้ำห้องส้วม 1 หลัง สนามกีฬา 2 สนาม โทรศัพท์ 1 เครื่อง มีแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ได้แก่ บ่อเลี้ยงปลาชนิด ไร่ส้ม ช่อมจักรยาน หัตถกรรมจักสาน แหล่งปลูกพืชสมุนไพรและแหล่งทำขนมไทยท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

โรงเรียนวัดลาดระโห่ง ตั้งอยู่ในชุมชนชนบท รอบ ๆ สถานศึกษาเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรประมาณ 312 คน นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ สภาพพื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม ช่วงฤดูน้ำหลากและฤดูฝน น้ำจะท่วมขังทุกปี ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง และการทำนา จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ต่อหัวประมาณ 30,000 บาทต่อปี ประชากรส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการศึกษาต่อ หลังจากจบการศึกษาลดบังคับและมักจะออกมาประกอบอาชีพรับจ้างและทำนา โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตวัดลาดระโห่ง บุคลากรในสถานศึกษาจึงมีความคุ้นเคยและร่วมช่วยเหลือกิจกรรมกับทางวัด อยู่เสมอ สถานศึกษาจึงได้รับความไว้วางใจจากชุมชนและวัดลาดระโห่งเป็นอย่างดีและถ้าโรงเรียนมีกิจกรรมก็จะได้รับความร่วมมือจากทางวัดลาดระโห่งและชุมชนเช่นเดียวกัน ทั้งด้านแรงงานและงบประมาณตามโอกาสอันสมควร

จุดเด่นของโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

จากการศึกษาข้อมูลในรายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาพบจุดเด่นของสถานศึกษาดังนี้

1. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษามีความสามัคคี มีความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงาน เพื่อบุตรหลานของชุมชน จนเป็นที่ยอมรับของชุมชน และได้รับการสนับสนุนจากท่านเจ้าอาวาส วัดลาดกระโหง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขุมและชุมชนเป็นอย่างดี เช่น ให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการทำสื่ออาคารเรียน ต่อเติมอาคารเรียน ให้การสนับสนุนด้านแรงงานและด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาด้วย

2. สถานศึกษามีนโยบายและจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดระบบดิจิทัล สามารถ หยิบใช้ได้ง่าย สภาพแวดล้อมในห้องสมุดเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นอย่างมาก

3. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้านความอุตสาหกรรมมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา สถานศึกษา และผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป และได้รับการคัดเลือกให้ เป็นบุคคลต้นแบบการปฏิรูปการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สถานศึกษาได้รับรางวัลรองชนะเลิศด้านสิ่งแวดล้อมจาก บริษัทฮอนด้า ประเทศไทย

4. บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติงานตามนโยบายของสถานศึกษาด้วยความอุตสาหกรรม มีความมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป และได้รับรางวัลครูดี ในดวงใจและด้านการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนดีเด่น ในปีการศึกษา 2547 และ ปีการศึกษา 2548 จากสมาคมผู้บริหารสถานศึกษา

5. ผู้เรียนมีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬาบอลเลย์บอลชายและบอลเลย์บอลหญิง ได้รับรางวัลชนะเลิศ 3 ปีการศึกษาติดต่อกัน

6. นักการภารโรงมีใจรักในอาชีพ มีความมานะอดทน ขยันขันแข็ง และช่วยดูแลให้ผู้เรียน ช่วยรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดลาดกระโหง

จากการสำรวจข้อมูลในรายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา พบข้อมูล ที่เป็นจุดที่ควรพัฒนาดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีนโยบายให้ผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้และเลือก แหล่งเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน

2. ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องและผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นพิเศษอย่างใกล้ชิดและติดตามอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้ว ถ้าศึกษาต่อควรมีระบบ ส่งต่อข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ต่อเนื่อง

3. ควรปรับปรุงโรงอาหารชั่วคราวได้อาคารเรียนให้มีแสงสว่างพอเหมาะ อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีโต๊ะนั่งรับประทานอาหารสำหรับผู้เรียนให้เพียงพอ และจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ระหว่างที่อยู่ในสถานศึกษาให้มากขึ้น

4. การปรับสภาพพื้นที่ราบลุ่มบริเวณหน้าอาคารเรียนและปลูกต้นไม้ให้มีร่มเงาเกิดความร้อนเพื่อใช้เป็นที่นั่งพักผ่อนสำหรับผู้เรียน

5. ควรส่งเสริมให้ผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่ไม่ตรงกับสาระในการจัดการเรียนรู้ได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตามโอกาสอันสมควร

ผลการประเมินคุณภาพ

การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน สถานศึกษาได้พัฒนาผู้เรียนโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ นักเรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแสดงได้ ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดลาดระโห่ง ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้ (วิชา)	ระดับชั้น	จำนวน ผู้เรียน (คน)	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
			ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1	ระดับ 0
ภาษาไทย	ป.3	7	-	5	2	-	-
คณิตศาสตร์	ป.3	7	-	4	3	-	-
ภาษาอังกฤษ	ป.3	7	-	-	7	-	-
ภาษาไทย	ป.6	11	1	9	1	-	-
คณิตศาสตร์	ป.6	11	-	3	8	-	-
ภาษาอังกฤษ	ป.6	11	-	2	9	-	-

ที่มา : โรงเรียนวัดลาดระโห่ง. 2547 : 7, 8, 14

จากตาราง 3 พบว่า สถานศึกษาแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 0, 1, 2, 3, 4 และในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2 และ 3

ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 4 น้อยมาก

จากการศึกษาบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กทั้ง 3 แห่ง สถานศึกษามีบริบทที่คล้ายกัน มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ มีอาคารเรียน 2 หลัง จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 80 – 88 คน มีผู้บริหาร 1 คน มีครูผู้สอน 5 – 6 คน บุคลากรไม่เพียงพอต้องรวมชั้นเรียน 2 ชั้นให้อยู่ในห้องเดียวกัน ทำให้ครูผู้สอนเกิดความยุ่งยากในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กันไป ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กันไปและต้องประเมินผลการเรียน 8 กลุ่มสาระ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินผลผู้เรียน 2 ระดับชั้นในเวลาเดียวกัน ในขณะที่เดียวกันผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 อยู่ในระดับดีเฉลี่ยร้อยละ 9 – 23 ซึ่งน้อยมาก ทางด้านเศรษฐกิจประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีรายได้เฉลี่ย 2,000 - 6,000 บาท/เดือน ผู้ปกครองที่มีฐานะดีมีความพร้อมก็นำบุตรหลานไปศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่า ในเชิงนโยบายสถานศึกษาได้พยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า การบริหารการประเมินผลการเรียนเป็นปัญหาหนึ่ง ที่สถานศึกษาต้องพัฒนาให้มีคุณภาพ เพราะถ้าสถานศึกษามีแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด ผู้บริหารมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และนำผลที่ได้มาตัดสินผลการเรียนเทียบกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด สถานศึกษาก็จะสามารถผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพได้